

Sita Singh, etc. v. The State of Punjab, etc, (Pattar, J.)

ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਉਹੀ ਨਸ਼ਟ ਜਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ। "ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਏ" ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਧਾਰਾ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਸਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(5) ਸੈਕਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਕੋ ਅੰਤਰ- ਪ੍ਰੇਖਿਆ ਜੋ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਵਸੀਅਤ ਨਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਗੁਆਚ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਕੀ ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਖੋਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(6) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ , ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਪੈਟਰ ਜੇ.

ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਆਦਿ.- ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ। 1975 ਦਾ ਨੰਬਰ 3432-ਐੱਮ.

13 ਨਵੰਬਰ 1975

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1974 ਦਾ 2)— ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii)- ਧਾਰਾ 467, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ , ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ___ ਕੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ

ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—ਧਾਰਾ 195(l)(b)(ii)- ਦੀ ਪੱਟੀ — ਕੀ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195 (i) (ਬੀ) (ii) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੌਮ ਦੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣਾ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਪ ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) .

(ਪਰਾ ੬)

ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ. ਅਨੁਭਾਗ. ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ, ਐਸ.ਸੀ ਸਿੱਬਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਰਾਜ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਨ.ਐਸ.ਭਾਟੀਆ ।

ਆਰ ਐਨ ਨਰੂਲਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਪੁੱਤਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਪੁੱਤਰ ਰਾਮ ਰਤਨ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਸਾਰੇ ਵਾਸੀ ਮਾਨਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 482, ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਤ com ਪਲੇਟ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ।

(2) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸੀਤਾਸੀਟੀ ਸਿੰਘ 1 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ 11,333 (ਮੁੱਖ ਰਕਮ 10,000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਵਿਆਜ 1,333 ਰੁਪਏ) ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਗਲੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਬਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 25 ਨਵੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 9 ਜਨਵਰੀ 1974 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮਾਨਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ! ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ

Sita Singh, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

pronote. ਉਸ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁਦਈ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 25 ਨਵੰਬਰ, 1972 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਅਤੇ ਰਸੀਦ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਮਿਸਰੀ ਨੋਟ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਸੀਦ ਦਾ ਅਮਲ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 21 ਨਵੰਬਰ 1974 ਨੂੰ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 1975 ਦਾ 34, ਜੋ ਕਿ ਅਜੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਦੇ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਹ 10,000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 20,000 ਅਤੇ ਉਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਜੋ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਸੀ, ਨੇ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 467, 471/114 ਅਤੇ 120-ਬੀ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਮਜੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਸਨ। ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਸਬੂਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 30 ਮਈ, 1975 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 467 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਤਿੰਨੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 10 ਜੂਨ ਨੂੰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।, 1975 ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ। ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 467, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ, ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈਯੋਗ ਹੈ ਪਰ ਧਾਰਾ 120-ਬੀ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 467 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਬਾਰੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।, ਜਾਰੀ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

(3) ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਚ.ਐਲ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1)(ਬੀ)(ii) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੁਰਮ ਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੁਕਮ, ਮਿਤੀ 12 ਅਗਸਤ, 1975 ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਮਾਨਸਾ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਂ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973, ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1898 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 195 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ:-

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ. ਕੋਡ, 1973

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1898

195(1) No Court shall take cognizance

195(1) ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ

(a)

(a)

(b) (i)

(ਬੀ).....

(ii) ਧਾਰਾ 463 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਜਾਂ ਉਕਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 471, ਧਾਰਾ 475 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 476 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਦਾ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ

(iii)
ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਅਦਾਲਤ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।

(c) 1 ਜਨਵਰੀ (ਧਾਰਾ 463 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 471 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦਾ

ਵਰਣਨ। ਧਾਰਾ 475 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 476 ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੀ, ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਅਪਰਾਧ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਏਪੀਆਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਹੈ।

Sita Singh, etc. v. The State of Punjab, etc. (Pattar, J.)

(4) ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(I)(c), ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii) ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ, ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।) ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ। ਸਾਲ 1971 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਸਨ। , 1898. ਧਾਰਾ 195(1), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਅਨੁਸਾਰ ਕਥਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈਕੋਰਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੇਲ ਲਾਲਜੀਭਾਈ ਸੋਮਭਾਈ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ, (1) ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਦੋ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈੱਕ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। 2,000 ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਚੈੱਕ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇਣੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਲਈ ਉਸ ਚੈੱਕ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਜਾਣ ਕੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਚੈੱਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 467, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 467/34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 195(I)(c), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1898 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਮੱਲੱਪਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ , (2)। ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਫਿਰ ਸਹਾਇਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਸੀ, ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(ਜੇ AZRU97T&Cri93^

;

'~

(2) ਏਆਈਆਰ 1937 ਬੰਬਈ, 14.

ਇਹ ਕੇਸ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ

ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਏਯੂ ਬਿਨ (3) ਵਿੱਚ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ 'ਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਧਾਰਾ 195(I)(ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਜਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਜੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੈਟ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ। ਇਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਸਬਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ।

ਅੱਗੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

“ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਪਰਾਧਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕੱਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਪੀੜਤ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਪਹਿਨੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਮਿਸ਼ਨ। ਜਿਸਦਾ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਆਪਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੈਫਰੈਂਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਡੇਲਿਨ ਕਵੈਟ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਕੇ। ਇਸਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਧਾਰਾ 195(I)(c) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਨਾਹੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ।

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਮਰਾਟ ਬਨਾਮ ਕੁਸ਼ਲ ਪਾਲ ਸਿੰਘ (4) ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

- (3) (1968) 9 ਗੁਜਰਾਤ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਰ 1.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1931 ਇਲਾਹਾਬਾਦ 443

ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 471, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਧਾਰਾ 195 (ਐਲ) (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 467, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਖੋ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਜਾਅਲੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਰਾਣੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 195(I)(c) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮਨਾਰੀ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(5) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ, "ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ" ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 195(1), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ). ਜਾਰੀ ਧਾਰਾ 195 (I)(b)(ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ - ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਰੀ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(6) ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ, ਜੋ ਉਭਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਿਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀ; ਬੇਬੁਨਿਆਦ) ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਦਲਾਖੋਰੀ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਉਲਝਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਅਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ, ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਝੂਠੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸੀ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

(5) Alg 1972 SC 2639.

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 195(1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ। ਨਵੀਂ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਥਿਤ ਜੁਰਮ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਤਾ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਜੁਰਮ ਦੀ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(7) ਧਾਰਾ 195(1), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii), ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 463 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 471, ਆਦਿ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ।, ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ"। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 463 ਵਿੱਚ "ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ; ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 195(I)(c), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1898 [ਹੁਣ ਧਾਰਾ 195(I)(b)(ii)], ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 467 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੇਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕੋਡ, — ਖਰੜੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮਾਲਵਾ ਰਾਮ (6), ਰਾਮ. ਸਮੂਝ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਸਮਰਾਟ (7) ਅਤੇ ਰਾਣੀ-ਮਹਾਰਾਣੀ ਬਨਾਮ ਤੁਲਜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ (8) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 195(I)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਨਾਹੀ (ii) ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1973, ਧਾਰਾ 467, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 195 (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਥਿਤ ਜਾਅਲੀ ਪ੍ਰੋਨੋਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(8) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।'

H7S.B.

(6) A.LR 1925 ਲਾਹੌਰ 266.

(7) ਏਆਈਆਰ 1926 ਅਵਧ 485

(8) ILR 12 ਬੰਬਈ 36.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ